

## ***Verhaal over een Scholekster paar en hun gezinsuitbreiding***

*Dit verhaal is ontstaan vanuit een vraag van mij in een mailwisseling met Hilbert Folkerts van de Vogelvereniging Vliegvlug te Meppel.*

Mijn naam is Monica de Leeuw en ik heb een vakantiewoning op het park Bodelaeke te Giethoorn.

Op mijn terras heb ik een plantenbak van gietijzer, zodat deze niet weg kan waaien.

Op 31 maart trof ik een scholekster paartje aan op mijn terras dat zich niet door ons of onze hond liet afschrikken, tenzij een van ons echt te dicht in de buurt kwam.



Met Pasen zijn wij in ons huisje geweest en ook toen viel het ons op dat de scholeksters steeds terugkwamen. Ik had toen een lavendel plantje in die pot, maar voor ons vertrek heb ik dat in de grond gezet.

Kleine twee weken geleden, begin mei, kwamen wij terug. Inmiddels hadden de vogels ook onze tafel in bezit genomen. Ze vlogen wel steeds waarschuwend weg als wij buiten kwamen. Mijn man ontdekte ineens een eitje, de volgende dag twee eitjes en de dag daarna drie eitjes in de pot. We zagen ze niet vaak op het nest zitten, maar ze waren zeker in de buurt.

Wij hebben hier bijna twee weken vakantie genoten, het was niet mooi weer om veel buiten te zitten, dus dat was al een pre voor de rust van het paartje. Onze hond liet de vogels met rust! En zij hem!



Tenslotte hebben wij het 'nest' met **vier** eitjes een etage lager gezet, op de lage steiger, zodat de vogels er veel meer in rust op konden zitten. Hoewel er nu steeds meer boten langs komen, nemen wij waar dat ze keurig blijven zitten, om de beurt. Als ze echt schrikken zijn ze er hooguit 5 minuten vanaf. Wij kunnen gewoon op ons terras zijn, als we maar geen onverwachtse bewegingen of geluiden maken.



Mijn vraag; hoe straks verder als die jongen uitkomen. Het is maar een smalle steiger. Vandaar dat ik dit aan jullie mail. Ik heb er verder geen verstand van!

Morgen vertrek ik weer naar de Veluwe.

Hoor graag, met vriendelijke groet,

Monica de Leeuw

Antwoord van Hilbert Folkerts

Hoi Monica

Het komt wel vaker voor dat scholeksters op vreemde plaatsen broeden maar op een steiger is voor ons nieuw. Jonge scholeksters kunnen zwemmen en ze zullen ongetwijfeld met hun ouders een rustiger plaats opzoeken.

Ha Hilbert,

Je stelt mij gerust, ik wist niet dat jonge scholeksters kunnen zwemmen :)! Ik weet wel dat ze na een paar dagen al hun nest verlaten. De eieren zijn tussen 2 en 5 mei gelegd. Ik heb ook gemerkt dat een van de Scholeksters mij volgde toen ik de honden uit ging laten. Jammer dat ik vandaag weer terug moet, het is heel bijzonder om van zo dichtbij mee te maken. Er zitten ook waterhoentjes met hun jongen onder onze steiger en bij die van de burens. Geweldig lieve geluidjes van de kleintjes en plons geluiden van ouders die maar aan het foerageren zijn.

***Maandag 5 juni 2019***

Dag Hilbert,

Ik wilde een korte briefing doen over de familie Scholekster op onze steiger, maar het is een heel verhaal geworden. Tja, ik schrijf graag ☺

Vorige week met Hemelvaart en de dag daarna zijn de vier eitjes uitgekomen. Het oudste jong liep al snel buiten het nest een stukje over de steiger. Pa of Ma bleef op het nest zitten terwijl de ander voedsel zocht. Met een verrekijker turend vanaf het terras van onze burens, zodat ik de Scholeksters niet zou storen, kon ik zien dat het grootste/oudste kuikentje al naar de ouders toesnelde om gevoerd te worden.



Wat hebben die ouders het druk en ik ben ontroerd hoe ze op elkaar ingesteld zijn. Vrijdagochtend was de moeder ineens van het nest af. Ze stond op de hogere steiger naar beneden te kijken, terwijl pa op zoek was naar voedsel.



Toen hij terug kwam verbleven ze samen op de lagere steiger om de vier kuikentjes te voeden en te begeleiden. Iets later toen ik weer ging kijken zag ik weer het nest zonder ouders, maar ze waren nergens te zien. Dacht ik!



Moeder zat in elkaar gedoken achter het nest (de gietijzeren bloembak) en als een van de kleintjes hun hoofd boven de rand uitstak dan tikte ze even op hun koppie zodat ze weer naar beneden doken en niet te zien waren. Mijn invulling over wat ik zag was dat zij hun voordeed hoe ze moesten schuilen.



Ik herkende vrij snel zowel de roep die de ouder op het nest steeds weer gaf als de kust veilig was om de andere ouder te laten komen om de kuikens te voeren. Als het antwoord dat dan van de andere ouder kwam. Voor het schrijfgemak zet ik de moeder op het nest en vader op zoek naar voedsel en in de verdediging. Ze wisselden regelmatig van rol.

Vrijdagmiddag waren er al drie kleintjes uit het nest op de steiger. Ze leerden zich te schuilen achter en onder de bloempot en achter de steigerpaal. Die staat dicht bij de waterkant. Ik zag ook dat ze door hadden waar de rand was zodat ze niet in het water zouden vallen.

Vrijdagavond hoorde ik de ouders, terwijl de een op de hogere steiger (ons terras) zat en de ander op of bij het nest op de lagere steiger, hoe ze naar elkaar riepen. Eerst de een met een bepaalde klank, dan de ander met dezelfde klank. Dan waren ze even stil, om dit steeds weer te herhalen. De ouder die op het terras was liep al roepend heen en weer. Ineens hoorde ik heel zacht als een echo de kleintjes reageren met dezelfde klank. Toen dit heel duidelijk klonk stopte de oefening. Het werd al donker en ze werden stil.

Zaterdagochtend was het een drukte van jewelste. Opmerkelijk ook dat onze witte herder goed begreep dat hij niet in de buurt van de scholeksters mocht komen. Af en toe werden de scholeksters bedreigd door andere kapers op de kust en dan klonken de alarmbellen flink hard. Dan werd de witte herder ook heel onrustig en kwam mij waarschuwen. Ik zorgde dat ik zoveel mogelijk aan de andere kant van het huis verbleef of aan de andere kant van het terras. Als ik daar heel rustig zat te lezen was er niets aan de hand. Ze kennen ons inmiddels al twee maanden :) al was het met tussenpozen.

Begin van de middag was ik aan de voorkant van het huis, dus ver van het nest vandaan en niet in het zicht, mijn kleine hond aan het knippen. De witte herder lag er ook bij, aangelijnd. Een van de scholeksters bleef maar om ons heen springen, roepen, vliegen. Ik snapte er niets van en de andere die bij het nest was of in die buurt ging ook vreselijk tekeer. De buurman kwam bij mij langs om te vertellen dat hij net een jong rondjes had zien zwemmen. Aha, dat is dus de paniek bij de ouders?! Ik deed de honden naar binnen. De terrasdeur stond open met de hordeur dicht. Daar mag witte herder absoluut niet doorheen. Hij forceerde die hordeur met zijn neus en vloog het terras op en staarde in het water. De scholekster zat vlak bij hem te

schreeuwen. Toen ik het terras op ging kwam de scholekster bijna naar binnen, al schreeuwend. De andere zat op het terras van de andere burens die er niet waren ook hard te schreeuwen. Ik zag nergens kleintjes zwemmen. Voorzichtig bewoog ik naar het nest; leeg en nergens een kuiken te bekennen. De scholeksters haalde in mijn optiek de gekste capriolen uit en bleven hun roep maar herhalen. De roep die ik de avond daarvoor had horen oefenen.

Wat baalde ik! Waren ze toch verdronken. Inmiddels ging die roep mij door merg en been. Ik ben buiten rustig in een stoel gaan zitten om het trieste tafereel gade te slaan en te laten gebeuren. Wat ik wel gek vond was dat de ouders maar met voedsel verzamelen door bleven gaan en dit op het terras van de burens neerlegde. Dan weer die roep en ineens hoorde ik de echo van de kleintjes. Dit gebeurde dus op het terras van de woning naast ons. Waar niemand was. Ik heb mijn verrekijker gepakt en de omgeving afgespeurd. Niets, ook niet onder de steigers. Wel een Meerkoet onder onze steiger die ook flink over haar theewater was met haar laatste jong van de vier nog bij zich.

Toch hoorde ik die jongen. Of zat het geluid nog in mijn oren? Wilde ik dat horen. Ineens zag ik dat een van de ouders heel hard met een wormpje tegen het glas van het windscherm aan tikte. Ik richtte mijn verrekijker op die plek en ineens zag ik alle vier de kuikentjes op het randje geplakt tegen dat scherm aanzitten. En maar roepen naar hun ouders. Die hadden geen idee dat ze zelf aan de andere kant van dat glazen windscherm konden komen. Hoe die jongen daar zijn gekomen heb ik geen idee van. Zwemmend en dan een heel stuk over de grote stenen geklauterd? Snap er nu nog niets van.

Ik ben de wel aanwezige buurman gaan halen om mij te helpen met het verplaatsen van de kuikentjes. De kleinste van de vier was al erg verzwakt. Toen wij de kleintjes naderden hielden ze zich voor dood, helemaal in elkaar gedoken plat tegen de grond. Zoals ma ze die ochtend nog had geleerd. Wij hebben de kleintjes opgepakt en aan de andere kant van die woning in het gras gezet. Een beschutte tuin met riet en omgeven door hekwerk. Met dat wij ze op het gras zetten begonnen ze hun piepkleine vleugeltjes uit te slaan en te rennen, op het geluid af van hun paniekerige ouders die dicht bij ons in de buurt waren gebleven. Alleen nummer vier kon zich nauwelijks nog bewegen. Ik heb toen de gietijzeren bloempot van mijn steiger gehaald en het kleintje er weer in gezet. Had ik achteraf niet hoeven doen, maar dat wist ik op dat moment niet. Ik hoefde het niet te beschermen, dat deden de ouders heus zelf wel! Daar kwam ik later die middag achter. De andere drie kuikens hadden zich inmiddels tussen het riet verscholen.

Wij zijn erbij weggegaan en lieten de natuur weer haar gang gaan. Het werd tijd voor een wandeling elders met mijn twee honden en ik deed ze in de auto. Wat een kabaal bij de scholeksters. Ze leken zich te hebben vermenigvuldigd. Dat was ook zo. Een ander stel Scholeksters had het op de kleintjes voorzien. Vreselijk om te zien dat de ouders hun jonkies nog niet konden helpen en voeren. Ik kon het niet nalaten mij ermee te bemoeien en liep erop af. Het vreemde paar vloog snel weg. De echte ouders vlogen niet weg. Ik ben de honden uit gaan laten en ben daarna niet meer gaan kijken. Ze moesten het nu echt zelf rooien.

Later, toen ik erlangs zwom, hoorde ik van burens een stuk verderop dat er een kleintje weer op het terras van mijn niet aanwezige burens zat. Tjonge wat kunnen die kleintjes al goed klimmen. Het was onder de terrasdeur door gegaan. Eindelijk was er wat meer rust in al dat geroep. Het vaste patroon klonk weer, tot het stil werd om te slapen.

Zaterdagavond, rond een uur of 2 werd ik wakker van weer dat bekende geroep van de ouders naar elkaar toe. Dit keer was de een aan de overkant in het vogel-natuur-gebied en de ander bij het huis van onze burens waar de kleintjes waarschijnlijk nog waren. Het geroep klonk niet verontrustend. Eerder heel direct en gedreven.

Zondagochtend was de hele familie vertrokken. Ik hoorde de ouders en zag ze met mijn verrekijker aan de overkant. Hoe zijn die kleintjes daar gekomen? Kunnen die 50 meter of meer zwemmen? Zwemmen kunnen ze, dat had je mij al gezegd Hilbert en dat heeft mijn buurman gezien. Neem aan dat de ouders ze niet met hun puntige snavels in hun nekvelletje grijpen en overvliegen.

Af en toe kwam een van de ouders nog even op ons terras zitten en bijkletsen, zoals ik het graag wilde ervaren :)

Ze verblijven niet op dezelfde plek zoals het lijkt. Ik zie ze steeds op een andere plek opvliegen. Het zijn meesters in afleiding manoeuvres.

Het was een hele belevenis en drukte. Ik ben blij dat ze nu op hun plek zijn, waar nog steeds gevaar dreigt, maar dat is de natuur. Heerlijk rustig weer bij ons huisje!

Inmiddels heb ik al zwemmende uitgezocht hoe de kleintjes aan wal konden komen. Er is een gedeelte onder onze steiger naar de kant toe die daar geschikt voor was.

Hilbert, denk jij ook dat ze helemaal naar de overkant hebben kunnen zwemmen?

Hoi Monica

Toen er bij jullie aan de overkant waar die natuurwoningen moeten komen (natuurterrein) nog veel vogels broedden en nog kluten zaten met jongen, vroegen wij ons ook af of die jongen er zouden blijven. Op een zeker moment zagen wij ze naar de overkant zwemmen naar het gebiedje van N.M. Een enorme afstand voor die kleine dingen maar ze haalden het moeiteloos. Wij hebben ze daar later geringd.

In Meppel kwamen op een bouwterrein jonge kieviten voor. Die zijn toen door de steeds verder oprukkende bebouwing in het nauw gekomen en hebben het ruime sop gekozen. Ook deze hebben een afstand van zeker 50 meter zwemmend afgelegd. Daar zijn toen nog foto's van gemaakt.

Mvg  
Hilbert